

RÓHEIM GÉZA
(1891-1954)

Budapesten született, jómódú családban. A lipcei és a berlini egyetemen tanult, az etnológia mellett földrajzot. Ott ismerkedett meg a pszichoanalízissel. Mindenekelőtt a Totem is tabu gyakorolt rá mély hatást. Ferenczi szexualitás-elmélete új korszakot nyitott Róheim gondolkodásában, de hatott rá Melanie Klein preödipális elmélete és a hermanni megkapaszkodási teória is.

1914-ben Budapesten doktorált földrajzból, és a Nemzeti Múzeum etnológiai osztályán dolgozott. A Tanácsköztársaság idején professzorrá nevezték ki, de bukását követően felfüggesztették állásából.

1916-ban kezdte meg analizisét Ferenczinél. Róheim volt az egyetlen pszichoanalitikusan képzett néprajzos. A harmincas évek második feléig - Margaret Mead felbukkanásáig - minden más neves etnológus elutasította Freud tanait.

Róheim, Marie Bonaparte görög hercegnő támogatásával, 1928 és 1931 között Francia-Szomáliában, Közép-Ausztráliában és Melanéziában járt gyűjtőúton, majd az arizonai juma indiánok életmódját tanulmányozta. Az expedíció előkészítéseként ismét analizáltatta magát - ezúttal Kovács Vilmánál. Fáradhatatlanul kutatta a kultúra és a gyermeknevelés közötti kapcsolatokat. Közben maga is analitikus praxist kezdett. A kutatóút eredményeit a rendkívül élvezetes stílusban megírt *A Csurunga népe* c. könyvében tette közzé.

Róheim 1938 őszén kivándorolt Amerikába. 1938-39-ben a worcesteri állami kórházban dolgozott, majd 1940-ben átköltözött New Yorkba. Mivel a mélylélektan alapító nemzedékéhez tartozott, megengedték neki, hogy orvosi diploma nélkül analizáljon.

Rendkívül termékeny volt - összesen 250 munkát írt. Életművében két korszak különíthető el: 1911 és 1928 között a magyar néprajzzal, 1928 után pedig az egyetemes néprajzzal és általános kultúrelmélettel foglalkozott. Életművét összefoglaló, enciklopédikus tudását felvonultató műve a halála után, 1954-ben New Yorkban kiadott *Gates of the Dream*.